

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/33/2016
Identifikačné číslo spisu:	1714010533
Dátum vydania rozhodnutia:	19.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1714010533.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Petra Krajčoviča a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci proti obvinenému W. N. pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 19. júla 2016 v Bratislave o dovolaní obvineného W. N. proti rozsudku Okresného súdu Pezinok z 3. marca 2015, sp. zn. 38 T 63/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného W. N. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Pezinok rozsudkom z 3. marca 2015, sp. zn. 38 T 63/2014, schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú na hlavnom pojednávaní 3. marca 2015 medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Pezinok a obvineným W. N. a obvineného uznal vinným v bode 1) zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Tr. zák., v bode 2) z prečinu krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a v bode 3) prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obvinený W. N. dňa 28. júna 2013 v čase o 04.10 hod. v Pezinku, na ulici Jesenského, pri sebe prechovával zatavenú striekačku s obsahom metamfetamínu s hmotnosťou 744 mg, s priemernou koncentráciou 62,4 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 464 mg absolútneho metamfetamínu, ktoré množstvo zodpovedá 12 až 46 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok,

obvinený W. N. spolu s ml. R. Q. v čase od 09.00 hod. do 14.20 hod. dňa 24.07.2013 v Pezinku, v časti Grinava, vnikli na oplotený pozemok nezisteného parcelného čísla slúžiaceho ako záhrada tak, že rozpletli časť pletiva, ktoré následne nadvihli a vnikli na pozemok, odkiaľ odcudzili šrot rôznych veľkostí

a tvarov o hmotnosti 30kg, 7ks železných stĺpikov na oplatenie, zelenej farby o priemere 2,50m x 13cm, nezistené množstvo mosadzných ventilov na acetylénovú súpravu o hmotnosti 2,5kg, 2ks krompáčov, 1 ks kladivo o hmotnosti 8kg, 1 ks kosák, 1 ks plechovej dvojverovej skrine o rozmeroch 2,20m x 1 m x 60cm, 1 ks elektrického motora z hnetača na potravinárske cesto, čím tak poškodenému O. W., nar. XX. V. XXXX, trvale bytom B., spôsobil škodu odcudzením vo výške 291,50 EUR.

obvinený W. N. v doposiaľ bližšie nezistenom čase od začiatku mesiaca január roku 2014 do konca mesiaca február roku 2014, v katastrálnom území mesta B., v areáli patriacemu spoločnosti Pezinské Tehelne - Panelárne, a.s. vykonal vlamanie do areálu a to tak, že doposiaľ nezisteným spôsobom prekonal oplatenie areálu, odkiaľ odcudzil doposiaľ neustálené množstvo železa, najmä železných poklopov o rozmere 40 x 100 cm, čím tak poškodenej spoločnosti Pezinské Tehelne - Panelárne, a.s., so sídlom Tehelná č. 9, Pezinok, IČO: 35757540, v zastúpení splnomocnencom Ing. R. B., nar. XX. M. XXXX, bytom B., W. XXXX/XX, spôsobil škodu krádežou v celkovej výške 500,-EUR.

Za konanie popísané v bodoch 1) až 2) rozsudku obvinenému uložil podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 41 ods. 2, § 42 ods. 1, Tr. zák., súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky. Za konanie popísané v bode 3) rozsudku obvinenému podľa § 212 ods. 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. h), uložil samostatný trest odňatia slobody vo výmere 8 /osem/ mesiacov. Na výkon oboch trestov ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Pezinok sp. zn. 2T 167/2013 zo dňa 19. septembra 2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Zároveň za konanie uvedené v bode 3) rozsudku uložil obvinenému podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. ďalší trest odňatia slobody vo výmere osem mesiacov, na ktorého výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodených O. W. a Pezinská Tehelňa - Paneláreň, s nárokmi na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občiansko-súdnych.

Proti tomuto rozsudku, ktorý bol obvinenému W. N. doručený 20. marca 2015, podal obvinený 11. februára 2016, prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Jaromíra Šmátralu, PhD., dovolanie.

Uviedol v ňom, že Okresný súd Pezinok mu mal v trestnej veci sp. zn. 38 T 63/2014 ustanoviť obhajcu už po vznesení obvinenia, a to z dôvodu uvedeného v § 37 ods. 2 Trestného poriadku z nasledujúcich dôvodov.

Odsúdený W. N. síce nebol rozhodnutím súdu pozbavený spôsobilosti na právne úkony resp. spôsobilosť mu ani nebola obmedzená, ale možno mať dôvodné pochybnosti o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať.

Spôsobilosť obvineného náležite sa obhajovať bola spochybnená predovšetkým tým, že W. N. požíval dlhodobo drogy a podľa jeho vlastných slov bol na nich aj závislý. Podľa názoru obvineného sa touto skutočnosťou mal už v prípravnom konaní zaoberať znalec z predmetného odboru. Nikto v prípravnom konaní neskúmal jeho závislosť na drogách, ktorých užívanie a následné pôsobenie mohli mať za dôsledok fakt, že obvinený nemal spôsobilosť náležite sa obhajovať a možno ani nechápal zmysel trestného konania. Ani raz sa orgány činné v trestnom konaní, resp. ani súd nezaoberal možnou závislosťou obvineného na drogách a na tento stav obvineného nedal vypracovať znalecký posudok a ani psychiatrický posudok.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obvinenému W. N. mal byť ustanovený obhajca z dôvodu podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa obvineného sú uložené tresty s poukazom na skutočnosť, že pristúpil k dohode o vine a treste, pri ktorej môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby vysoké. Podľa obvineného, keby v tom čase

nepožíval drogy a nebol na nich asi závislý s predmetnou dohodou by nesúhlasil. Ak by mal v tom čase ustanoveného obhajcu, mohol by aj na tieto skutočnosti poukazovať, teda mohol navrhnúť vypracovanie znaleckého posudku na drogovú závislosť W. N..

V podstate z týchto dôvodov obvinený prostredníctvom obhajcu navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Pezinok z 3. marca 2015, sp. zn. 38 T 63/2014 bol porušený zákon v jeho neprospech, zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil Okresnému súdu Pezinok na nové konanie a rozhodnutie.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Pezinok vo vyjadrení k dovolaniu obvineného poukázala na to, že v prípravnom konaní ani v konaní pred súdom neboli o osobe obvineného žiadne pochybnosti o jeho schopnosti náležite sa obhajovať, riadne komunikoval, nie je pozbavený spôsobilosti na právne úkony aj jeho spôsobilosť na právne úkony nie je ani súdom obmedzená a to, že užíval drogy automaticky neznamena, že by mohli vzniknúť dôvodné pochybnosti o jeho duševnom alebo fyzickom stave, nakoľko pri kontakte v prvom rade s vyšetrovateľom, prokurátorom, sudcom nejavi na základe priamej komunikácie žiadne známky toho, že by mohla vzniknúť pochybnosť o spôsobilosť obvineného náležite sa obhajovať. Obvinený W. N. mal obhajcu počas prípravného konania, keď bol vo výkone trestu odňatia slobody, a teda je pravdepodobné že v tom čase drogy neužíval a nemohol byť indisponovaný (pod vplyvom drog). To, že niekto užíva drogy nezakladá vznik dôvodu nutnej obhajoby.

Na hlavnom pojednávaní konanom 3. marca 2015 na Okresnom súde Pezinok súd podľa § 255 ods. 3 Trestného poriadku vyzval procesné strany, aby sa vyjadrili k tomu, či chcú konať dohodu o vine a treste, pričom prokurátorka Okresnej prokuratúry Pezinok uviedla súhlasné stanovisko a obvinený W. N. uviedol, že chce konať dohodu o vine a treste. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Pezinok s obvineným komunikovala a dohodli sa na rozsudku, ktorý bol aj súdom schválený. V priamej komunikácii obvinený nejavi žiadne známky duševného, fyzického alebo iného vybočenia z prirodzeného správania a taktiež sa nejavilo ani, že by bol pod vplyvom drog. Uvedenú skutočnosť, že je silne závislý od užívania drog ani jedenkrát nespomenul. Následne boli obžalovanému W. N. položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. a) až j) Trestného poriadku, na ktoré odpovedal súhlasným áno.

V dovolaní obvinený namietal, že uložené tresty s poukazom na skutočnosť, že pristúpil k dohode o vine a treste, pri ktorej môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby sú vysoké a že uvedenému konaniu neporozumel nakoľko bol silne drogový závislý.

Počas výsluchu obvineného v prípravnom konaní dňa 27. februára 2014 obvinený do zápisnice uviedol, že drogy užíva iba občas, na psychiatrii liečený nebol, cíti sa byť fyzicky aj psychicky zdravý a schopný výsluchu. Uvedené tvrdenia obvineného, že mu nebolo priznané právo na povinnú obhajobu považovala prokurátorka za nepravdivé, nakoľko od okamihu kedy vznikli dôvody povinnej obhajoby, bol mu riadne ustanovený obhajca, nakoľko sám si obhajcu nezvolil. Takto ustanovený obhajca ho riadne zastupoval až do zaniknutia dôvodov povinnej obhajoby. Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa toho, že nebolo vykonané znalecké dokazovanie vo veci skúmania závislosti obvineného na návykových látkach, prokurátorka uviedla, že v priebehu celého trestného konania neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by vykonanie takého znaleckého dokazovania odôvodňovali. Obvinený bol plne poučený o svojich právach v zmysle trestného poriadku so strany orgánov činných v trestnom konaní ani súdu neboli realizované žiadne opatrenia, ktoré by obvinenému neumožňovali riadne uplatnenie jeho práv.

Prokurátorka preto navrhla dovolanie obvineného W. N., zastúpeného JUDr. Jaromírom Šmátralom PhD, zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané obvineným W. N. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., s obsahovými náležitosťami a odôvodnením podľa § 374 ods. 1, 2 Tr. por., pričom odvolanie bolo

podané proti rozsudku o vine a treste, proti ktorému ustanovenie § 334 ods. 4 Tr. por. dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1, písm. c) Tr. por. pripúšťa.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, nie je prípustné odvolanie. Podanie dovolania proti nemu preto nemôže byť, pri riadnom chápaní a uplatňovaní práva na zákonný a spravodlivý súdny proces, podmienené využitím zákonného práva podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.). Na druhej strane, ale zákon pripúšťa dovolanie proti takémuto rozsudku iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Pod pojmom zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu uvedeným v § 371 ods. 1, písm. c) Tr. por. sa rozumie neposkytnutie takých práv obhajoby obvineného, že to výrazným spôsobom ovplyvňuje kvalitu procesu prípravného konania, a najmä konania pred súdom a spochybňuje to nielen rovnosť strán pred súdom a zákonom, ale aj výsledok trestného konania. Upretie práva na obhajobu v takomto rozsahu je napríklad aj situácia, ak by obvinený javil známky, že nie je spôsobilý sa náležite sám obhajovať, že nechápe zmysel a význam trestného konania, bez ohľadu na dôvody, ktoré by k takému stavu obvineného viedli a napriek tomu by obvinenému nebol ustanovený obhajca podľa § 37 ods. 2 Tr. por.

Podľa tohto ustanovenia obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať.

Uvedené orgány - súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt takú pochybnosť pri kontakte s obvineným nenadobudli.

Podstatnejšie však je, že ani obhajkyňa JUDr. Alena Chvojková, ktorá bola obvinenému ustanovená v čase, keď tento vykonával trest odňatia slobody, v dobe od 19. marca do 28. augusta 2014, nemala pochybnosť o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať, pretože v opačnom prípade sa javí nanajvýš logické, že by už v tom čase - v prípravnom konaní, po komunikácii s obvineným, bola navrhla znalecké dokazovanie, aby bol skúmaný duševný stav obvineného so zreteľom na jeho závislosť na drogách.

V posudzovanej veci však ani ustanovená obhajkyňa ani orgány činné v trestnom konaní, ani súd nemali pochybnosti o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať, dohoda medzi ním a prokurátorkou Okresnej prokuratúry Pezinok bola riadne a v súlade so zákonom uzatvorená a schválená súdom.

Na základe toho dovolací súd skonštatoval, že nebolo žiadnym, a už vôbec nie zásadným spôsobom porušené právo obvineného W. N. na obhajobu, a preto najvyšší súd jeho dovolanie odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.